

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунжии). Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошенє зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
31 с. від стрічки.

Чи Галичина ще в Австрії?

(+) Таке питання мимохіть насуває ся, коли читаємо мало-що не щоденні відзиви про Русинів в тримісячному журналі, як Dziennik Polski, Wiek XX і т. и. Справа польсько-руська творить мало-що не в усіх польських журналах сталу рубрику. Була би се річ дійсно похвальна, наколи би се журналістство справді хотіло вглянути тверезими очима в саму суть сеї справи, яка стоїть тепер на щоденному порядку, наколи би се журналістство хотіло по-знакомити ся з відтак і свою публіку по-знакомити предметом з відносинами національно-культурними, суспільними, історичними і т. п., бо польська суспільність вже задля недостаточного знання руского письма і рускої мови майже відгороджена від рускої суспільності і для того не знає її потреб, її змагань, її поглядів, її почувань.

Однак на менторів польської суспільності в тих журналах накидають ся звичайно люди, що самі є недоріками в тих справах, а крім замрачення ума визначають ся звичайно сліпою ненавистю або погордою до всего, що руске. Розуміє ся, що статі писані такими людьми не лише не можуть польській суспільності нічого прояснити, не можуть її поучити, а мають хиба одну мету безастанно цькувати проти Русинів і в тім дусі настроювати польську суспільність. Очевидно, що впоюване такого патріотизму рівнає ся затроюванню суспільності найпоганішого їдию і може видати лише дуже сумні овочі.

Ось і тепер в Dzienniku y Polski-м почав якийсь Wikered B. Krokowski цілу серію статей п. з. «Sprawa polsko-ruska», яку низиває «одним з найжизненіших і найважливіших проблемів нашого народно-го життя» і для того він наміряє подати «загальний образ сеї справи на підставі загальних помічень з минувшини і сучасності, виснувати відповідні внесення і подати кілька правил для нашої (польської) народної політики».

Було би се пустим киданем гороху до стіни, вдавати ся в яку небудь полеміку або якісь фактичні спростовання дивоглядних виводів сего Wikereda Krokowskiego, досить згадати, що він як певне змагає Русинів приймає нібито загально розповсюджений поклик «різати Ляхів». Се од-но вже вказує, що він належить до того рода людей, котрим треба би передовсім відбутися водоліжничу процедуру в яким від-повідним закладі, щоби був спосібним роз-правляти о справах тверезо і розумно. От-же не для того ми розпочали річ про статі п. Wikereda Krokowskiego, щоби їх про-стувати, або вдавати ся з ними в пере-справу, але щоби лише вказати, до якого ступня дійшла у тих людей манія велико-сти, уроєна свідомість великодушності супроти невідячих Русинів і т. д. На-торочивши пустих фраз про свою культур-ну і економічну перевагу над Русинами, нині він дословно ось що: «Nawet mimo tej przewagi porobiliśmy im szkoły ludowe

i gimnazja, stworzyliśmy (!) katedry ruskie na uniwersytecie, dali język ruski w urzędzie, gminie i sejmie — i wiele innych korzyści — rzeczy, których w podobnych stosunkach z inną narodowością nigdyby Rusini ani tak prędko, ani tak łatwo, ani w takim zakresie nie uzyskali — przykład choćby Czechów i Słowaków do stosunku do Niemców» (видно, мало що знає про те, як Чехи стоять культурно супроти Німців!).

Се зовсім становище великодушного добродія-пана супроти невідячого панци-знього хлопа! Але виголошуючи такі шумні перехвалки в своїй манії величності, забуває сей пан, що дбати про культурний розвиток народів, се обов'язок вложений на краї і держави основними законами, а засобів на ті цілі достарчають всі податки, отже і Русини. Отже народні школи позакладані громадами, їх податками, в часті з підмогою краєвого фонду, до яко-го ті громади платять грубі податки, гім-назії і університетські катедри державними фондами, до яких також Русини платять значні податки, а не з кишені пана Wikereda Krokowskiego і тим подібних панків, що величають ся, яко певне сотворіли на орчику, а зничайно не хотять платити пре-стаций до краєвого фонду, поки їх не ви-екзеквують! Не величайте ся отже сего мнимою великодушністю, бо ми ще хва-лити Бога в Австрії і не живемо з ва-шої ласки.

Д о п и с ь

З Праги.

«Русская маладьба», котра в своїй високо ідейній але і чесній роботі, в «культурной бар-бе» за чисті та ясні ідеали так много пожертвувала, бо як каже «Галичанін» з патосом ко-медиянта: «прямо принесла себя в жертву» — ще одну велику жертву поклала на жертвенни-ку свого-несвогого народа. Сновивши світло своє діло в Кракові — по двотижневім побуті — кинула його і поїхала в Прагу, щоб тут працю-вати успішно в ім'я великої ідеї — значить ся — клеветати і кирияти...

Передовсім, ідучи за вказівкою г. Геро-вського, свогого вождя, узнала відповідним пред-ставитись чеській суспільності; зробила се дуже офіційально, майже торжественно; ролю посере-дника прийняв на себе могучий заступник мо-сквофільства: «Narodni Listy» (котрі помістили від неї заяву: Zaslano). При тім спізнанню ся «юноша» вітхнула за атчіною(?), з котрою тяж-ко прийшлося їм працювати ся, відтак з солод-кою міною і облесними словами виголосили, що найшли другу атчіну (у них видко легко найти собі вітчину), з радістю заговорили, що Чехи порозуміли їх стремління і змагання — во щоб се зближенє було сильніше а порозумінє улепшене, вони хотять сказати, що таке вони за диво; але не тільки довідалась чеська суспільність, хто вони є, вони надто сказали, чим вони не є. Во-ни не є студенти rusijnští (значить — руські), бо «наш (?) народ гаварить все, что он «ruské» (по нашому рускої) narodnosti.

Представленє зачалось отже від хитрого, перфідного використання иншої в нас, а ин-

шої у Чехів номенклатури! Другий негативний аргумент був дуже логічний і наївний: «ми не народились на Україні, до Праги з України не при-їхали» — тож ясна річ як сонце, що ми не є «žadnymi ukrainskými studenty». З сего кон-клюдія і позитивний висказ: Так отже ми не ємо ані українські, ані московські студенти, ли-ше виключно «haličtí akademikové». Чейже по-таким ясним, логічним словам, чеська суспіль-ність добре знає, з ким мала честь спізнатись? Язик сих «haličtích studentů» — се язык Пуш-кина і Гоголя, котрий вони, як витвір спільний півночі і полудня, уважають за «všeruský».

Дальше заявляють вони, що боронять «je-dnotu ruského národa», а опирають ся при сім о історію, лінгвістику, а передовсім о самосвідомість našeho (?) národa, který se nazývá ru-ským (в чеській се значить: російський), а ru-sky cítí (= почуваєсь до рускості). Опять та сама цинічна перфідія, що висше. Хибаж вони не знають про те, що наш нарід, називаючи се-бе руським, знає другий нарід, котрий називає російським, частійше московським, ніколи ру-ським? Чи і та самосвідомість нашого народа буде найважливішою точкою опору оборони «в-дншественності рускаво народа»? Побіріхуйте, че-ска панове! — лож, се ваша абруя!

На конець представлення свого «haličtí stu-denti» майже з плачем жалують ся, що їх «slo-вzmlaky» назвали їх зрадниками і ренегатами našeho (?) národa і в високім почутю своїх св'я-тих переконань застерігають ся проти такої назви. — «Za ruské (отже вжеж haličtí?) stu-dentstvo» підписалось трьох юношей. — От та-ке то!

Але на тім вже не скінчить ся їх пожерт-вована справа матюжке — они ідуть між Че-хів розтвирати їм очі, увільняти їх від сітій, які «українці» на них закидають, ідуть з ло-жею, клеветою і хитрощами на устах. І сповня-ють свою місію щиро, голосячи Чехам незнамі їм досі правди: про наріччя галицьке, малоруське і українське, про сепаратистів в Галичині, на-віть про се, що нарід в Галичині говорить та-ким язиком, якого «Галичанін» уживає і много иньших правд. Працюють — працюють тяжко (бож брехати добре — се певно не так легко), на-лежить ся їм похвала... І справді «Галичанін» не скунить їм похвал, бо для него їх успіхи стано-влять реальну користь.

Але лишім вже раз сю грязь і гидоту!!

Тепер згадаю про одну із найсвітліших подій дотеперішного нашого життя в Празі. Є нею університетське віче в справі русько-укра-їнського університету у Львові. Віче се відбу-ло ся в п'ятницю дня 7/2 о годині 5. на універ-ситеті. Найбільша зала була по береги виповне-на — були присутні також ректор Dr. Sýkora, декан Dr. Henner і Dr. Zubatý і др. Горбачев-ський. Появив ся і штаб кацапів, засів остен-тативно в купі в перших лавках — се опозиція! Віче отворив тов. Нушка (Чех), один із сляку-ючих, подякував присутнім за участь, вказав на цілі віча: щоб і чесне студентство забрало голос в справі руського університету та поін-формувало ся докладно про історію та потребу сего культурного постулату Русинів-Українців. Предсідателем віча вибрано тов. Цмунта, голову «Spolku českých mediků». Перший забрав голос тов. Брик, котрий змалював наш культурний розвиток, що ішов за національним відродженем у XIX столітті і вказав на університет, як на сту-пін, на який мусимо ступити, перейшовши вже

усі попереджаючи его. Згадав також про чужі голоси в сій справі, між ними про дотеперішні чеські і висказав надію, що і се віче вислухавши річевих рефератів і розсудивши об'єктивно наші домагання — внесе сю рівень справедливості і ухвалить відповідну резолюцію. Відтак тов. Нушка відчитав реферат тов. Гошовського, а тов. Тобіаšek реферат т. Луцкого — в перекладі чеським. Перший реферат обнимав короткий нарис давньої нашої культури, гадку університету підношену в XVII і XVIII віці, історію сего постулату в XIX ст., історію львівського університету, як зпочатку після інтенцій властей, руського пізнійше після розпорядження з 71. року утравістичного, а de facto польського. Доказами необхідної потреби університету для культурного розвою Русинів-Українців нехай стане число уступивших з університету студентів, наукові сили, які Русини посідають між собою, їх податкова і чисельна сила і т. д.

Реферат кінчився резолюцією: „Академічна молодіж чеського університету Карло-Фердинандового, зібрана на університетському вічу дня 7. лютого 1902. — з огляду на се, що кожний нарід має право до самостійного культурного розвитку на основах народних і на рідній мові, з огляду на се, що вище згадані права за поручують кожному народови основні закони державні (артикул XIX), з огляду на культурний стан Русинів-Українців, сили наукові і велике число слухачів, з огляду на се, що утравізм львівського університету, законом заборочений, але не переведений ані в малій частині не відповідає культурним потребам русько-українського народу, вкінці з огляду на се, що тільки університет з русько-українською мовою викладовою сим потребам відповість, а народови русько-українському забезпечить повний самостійний, культурний розвій — уважає русько-український університет konieczною і необхідною потребою і домагає ся його основаня».

Другий реферат обнимав акцію і борбу молодіжи за свій університет, віча в сій справі, події найновіші на львівському університеті, становищу властей університетських і сецесию. Реферат кінчився словами, що бій за університет не устав з сецесиею, а дальше, аж до хвилі здійснення сего культурного постулату, буде його вести студентство і цілий нарід.

Над обома рефератами розвинулась широка дискусія — декотрі її моменти вельми замітні. Передовсім згадаю п. Zdvihana (Моравяка), котрий в довгій бесіді випаляв усе, чого за кілька днів від наших кацапів вивчив ся: говорив що Українці — се лише політична партія, сепаратистична, порівнював нас із Словаками та Мо-

равяками, дальше говорив, що взагалі українського народу нема (авдитория привитала сей глибокий висказ бурливим: oho!), що рух сепаратистичний Українців свідчить про низьку рівень народу, що в Галичині велика більшість «klasi se k Rusom» тож і Velko- і Malorusy мають право до будучого університету і бесідає домагаєсь заспокоєня сего права.

Цілу ту недолатну збірку нісенітниць збив тов. Брик в довгій промові, опираючись на річевих доказах. При кінці зазначив, що ані пан Zdvihan, ані ніхто із присутних не сьміє рішати, чи народ український існує, чи ні, бо се питане рішило само жите, а кому воно неясне — най справу добре пізнаєть та не вичеркає із карти нашого народу, опершись на фальшивих та тенденційних інформаціях.

Виводи п. Здвігана збивали також Чех т. Нушка і т. Hlavsa та з свого становища боронили потреби виключно русько-укр. університету. Перший з них т. Нушка заакцентував се, що обов'язком Чехів не заховувати поверховної об'єктивности супротив болючих славянських питань, між иньшими і нашого питання — а противно саме вони повинні вести до докладного пізнання, якого вислідком мусить бути прихилене ся на ту сторону, по котрій є правда.

Забрав голос також господин Лабенский, котрий говорив ніби „общелітературним языком« — «в імени меньшини інтелігенції і більшинства руського народу», — заявив, що они, молодіж, переняті ідеалами Пушкіна, Гоголя і — гіsum teneatis — Шевченка(!!!), домагає ся заведення науки великоруської мови в усіх гімназіях, заложена університету з великоруським языком.

Між відповідями на сю «реч» замітною була промова академіка Чеха Флийшнера, котрий вказав, що над бесідою п. Лабенского належить без поважного а взагалі без ніякого трактованя перейти до порядку денного. Бесідає опер ся на сім, що Русини-Українці прийшли з доказами про оправдану konieczність свого постулату, прийшли з історією старань за його здійсненем в минаулих віках і яких тепер оспирити панове москвофіли не вміє. Москвофіли-ж прийшли з нічим, прийшли — як бесідає сказав — тільки pokřikovati.

Підчас довгої дискусії, в котрій знищено москвофілів, поставив тов. Ferfolja (Словінець) слідуєче внесенє: „Уважаємо також konieczним, оправданям постулатом Словінців що-до основаня словінського університету в Люблянї, а тов. Chytil (Моравяк) поставив ось який додаток до головної резолюції: «З огляду на се, що

правительство признає постулат чеського університету на Моравах і його основанє обіцяло, жадаємо, аби воно до его заснованя в столиці Берні без проволоки приступило». — Резолюцію головну з обома додатками прийнято всіми голосами проти... кацапського гурточка «Галицких Расвяноф».

Віче мало великий успіх, оно кинуло Чехам ясне світло на наші відносини, культурні потреби і сили — з другої сторони під неодним зглядом роз'яснило перед Чехами питанє москвофілів.

На другий день, дня 8. лютого резолюція університетського віча була прийнята одностайно на загально-технічній вічу по рефераті слухача техніки Крушина.

Державна рада.

Вчорашнє засіданє почало ся відчитанєм інтерпеляцій і внесенє, між якими була інтерпеляція д-ра Коса, щоби назви східно-галицьких місцевостей подавано в статистичнім виказі в руській мові; пос. Брайтера в справі військових замовлень для краєвих шевців і нагале внесенє соціалістів за внесенєм закау кольпортажі.

Афера Люегера.

Президент міністрів др. Кербер відповів на інтерпеляцію д-ра Люегера в справі відозви центрального виборчого комітету поступової партії, визнаючої до грошевих складок. Др. Кербер каже, що се стало звичаєм ще перед виборами; сторонництва видають відозви і зазиви до складання виборчого фонду. В заквестіонованій відозві не сказано, що зложених грошей має уживати ся на купно голосів, тому в інтересі супокою міста президент міністрів радить не уживати таких атаків.

З черги пос. Грос запитує президента палати, що думає вчинити, щоби унеможливити такі клевети, як в Люегеровій інтерпеляції, які під основою посольської нетикальности поневіряють частію загально поважавих людей. Гр. Феттер відповідає, що на жалє не має жадних средств против того. Пос. Люегер заявляє, що не цофає ні одного слова зі своєї інтерпеляції і докаже документами, що Любмаєр здобув підступом почесне горожанство Відня. Бесідає зазвизає в полеміці німецьких поступовців, щоби згодили ся на отворене дискусії в сім предметі, а він докаже свої твердження. Люегерови переривають обидливими окликами, а він запитує

Поет чи поетка?

(Поясненє до „Пальмового гілля“ А. Кримського).

Автор «Нечестивого кохання»*) пішов першою дорогою і своїм визначним талантом осияв свій незвичайний половий наклін чаром правдивої поезії.

В ній він іпнував поратунку-відради на свою чудну пристрась, бо каже так про неї:

«Як попадав ся я в буденний блуд
Робила ти одно з великих чуд:
Ховала все під фантастичним флером
Як під сріблястим, місячним етером».

І хотай автор в своїм відношеню до мушчини, якого «образ носив в груди»

«В ній бачив тільки те, що поетичне
І одкидав усе, що прозаїчне», —

то однак назвав своє кохання «нечестивим», а себе «бідолашним дегенератом».

Але треба мені передовсім навести докази, що автор справді влюбив ся не в жіноку приятеля, як думає д. Франко, але таки в самого приятеля. Справді, признам ся, що «намацальних доказів» в самій збірці поезій є не багато, бо

*) Шануючи застереженє автора, що в его поезії нема нічого автобіографічного, не хочемо его назначувати «мішанцем» чи якимсь «полово ненормальним», але що автор не дав нішого підмета в своїй поезії, лише говорить немов від себе, тому і ми задля короткості в в писано будемо придержували ся того самого способу.

автор, промовляючи в другій особі, оставляє нас в сумніві що-до пола оспіваної особи, можливо, що задля тої самої соромливості, яка казала ему подати застереженє під зьвіздкою. — Але всеж таки в розділі «В горах лівайських» пише:

Ні, я знаю, чом нудьгую,
Ні, я знаю звідки сум,
То розлука зла гадюка
Вся причина чорних дум.

Де ви, де ви, милі друзі?
Чом тепер вас тут нема!...
А без вас розкішний південь
Задля мене моя тюрма.

Ясніше виходить се з першої поезії «Нечестивого кохання», яку автор присвятив Вс. Хв. Міллерови:

«Не раз було: у Сирії далекий
Здобуду я твій лист, — і серце задріжить
Затуманю весь, мов Турок коло Мекки,
І першня рука конверт розтерebить».

— Viglietto dolce! — коло мене мова.
Я-ж паленючи розгортую листки,
І сю нове життя з кождісінського слова,
І перчитую прихильні рядки.

Підводжу очі гень, на голубе море...
На хвилях би помчавсь до Тебе, ясна зоре!
Зловив би погляд Твій, стиснув би щиро
[руку
Ти віри додаєш у правду, у науку.

Так писати до мушчини було би для правдивого мушчини — поета — пониженєм, так пи-

ше хіба полово різна істота до другої, в якій она закохана цілим своїм єством. І ті думки, які автор висказує в особнім розділі «Передсмертних мелодій», винятих „із листу до Вс. Міллера“ потверджують наш здогад, що се писала поетка не поет, а в одній (V) поезії навіть зазначено виразно, що все відноситься ся прямо до мушчини (очевидно до сего д. Міллера):

Невидимо я полину по землі
Тихим вітром по западному віллі;
Ароматом, повним чару
Обійму тебе, мій царю, —
Горду голову твою
Оповю.

Але автор старав ся і «честиво» кохати. У своїм «коханні по людському із життя недегенератів» змалював кілька картинок любови до жінки. Знаменним тут є те, що автор всі горишні пориви до дівочої краси запозичує у скарбниціх чужих літератур, а від себе у двох містях каже ось які характеристичні звиреня:

Рожу, лілію, тюльпани —
Всі до серця я тулюю.
Коло сестер я щасливий,
Та котруюж я люблю?

або... найкращім місци каже до любки:
... за тебе, Зов, рад і вмерти
І любов у мене платонічна

Коло Зої сей та иньчий веть ся,
І сама вона когось кохає.
Але се міні не ранить серця:
В хорім серціх задрюсти не має.

наконець президента, яким способом хоче за-
побіти таким запитам, як пос. Гросса. Президент
покликає ся на се, що заявив перед хвилиною, а
пос. Гоффер опісля вносить отворення дискусії
на слідуєчій засіданню над відповіддю прези-
дента міністрів на інтерпеляцію Люеґера. Се
внесенє перейшло 123 голосами против 97.

Відтак з дневного порядку палата присту-
пила до нарад над

контингентом рекрутів.

Референт пос. Поповський підніс чимало
дрібніших і більших хиб в заряді армії, обго-
ворював конечність реформи військової карної
процедури та положив натиск на те, щоби між
військовою та цивільною населеною запанувала
як найбільша гармонія.

Внесенє пос. Заворки, щоби правитель-
ству відмовити ухваленя контингенту рекрутів
на р. 1902. відкинуто і ухвалено перейти до по-
дрібної дискусії.

Після довшої промови міністра кравчої обо-
рони Вельзерсгаймба, який боронив справи ар-
мії перед піднесеними закладами, заявив слово
пос. Бявкіні contra, а відтак вибрано генераль-
ними бесідниками пос. Гневоша pro і пос. Кльо-
фаха contra.

По промовах генеральних бесідників відпо-
відав міністер кравчої оборони широко і докла-
дно на піднесені заміти в ході дискусії і закін-
чив свою бесіду словами: Хто може взяти на
себе відповідальність за те, щоби ми стали без-
боронними супроти збройних держав, сей не-
хай голосує против контингенту рекрутів, однак
хто думає противно, нехай заявить ся за до-
брою і сильною армією.

В голосуванню прийнято закон про контин-
гент рекрутів в 2. і 3. читанню.

Міністер торговлі бар. Каль

відповідає на інтерпеляції, між иншими на ін-
терпеляцію пос. Говка в справі наложеня мита
в Росії на заграничні друки і польські часописи.
Межи Австрією а Росією нема в тім згляді
жодної умови, тож міністерство торговлі могло
апелювати лише до почутя справедливости ро-
сійського правительства. Однак оно піднесло у
відповіді, що закон став вже затвердженням і
его не можна цофнути. — Відтак на інтерпеля-
цію пос. Фресля, Брайтера і тов. відповів в
справі почтових експедиторів, що виготовлено
вже проект розпоряджень що-до іменованя си-
стемизованих помісничих сил, що-до стабілізо-
ваня старших в службі експедиторів за контра-
ктами та що-до підвищення їм платні і забез-
печеня на старість.

В запозиченім мотиві автор малює вра-
жіння, які на него чинить жіноча краса та при-
рода:

Солодку розмову й принадливий осміх...
Од них мою душу стуманує страх.
Дивлю ся на тебе, дивлю ся і голос
Мій завмирає в устах.

Обличчє горить і скропляєть ся потом
Ба й трепет холодний мене обгорта.
Я блідну, неначе посохле бадилля,
І чую, як смерть надійта.

а в кінцевій поезії автор визнає щиро, що
хотий фліртував з жінчинами, ніколи не ду-
мав поважно про любов з ними, ба жахав ся її,
як смерті:

— „Марно від мене ти думи ховаєш, —
Бачу всю душу твою!
Слухай чужинче: мене ти кохавш?
Знай же: тебе я люблю“

Так мій сказано... Господи Боже!...
О, воскресителю мій!
Смерти не хочу... — і думать негоже!...
Знову живий я, живий!

Коли аж утік від залюбленої дівчини, тоді
віджив наоно! Се справдішна, неборима відроза
до женьської плоти. Такий чоловік не стане відтак
пристращати ся до „жінки приятеля“. Здає ся,
що не улягає вже квестиї, що автор свою ероти-
ку звертає до муштини. А о скільки можна до-
думати ся з укладу „Нечестивого кохання“ істо-
рія сего „ліричного роману“ в така, що поет
був давніше закоханий в д. Міллері, але тепер

На сїм перервано наради; дальший хід ни-
ні перед полуднем.

НОВИНИ.

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. *Стрігено Го-
сподне*; рим.-кат. *Фавстина*. В неділю: гр.-
кат. *Симеона*; рим.-кат. *Іваниця*. В понеділок:
гр.-кат. *Ізидора*; рим.-кат. *Сабина*. В вторник:
гр.-кат. *Агафії муч.*; рим.-кат. *Констанції*.

— **3 Праги** одержуємо писанє по чеськи, літо-
графованє і елегантне запрошенє отсеґо змісту:
Артистичні вечеринки „Spolku českých mediků“
спільно з другими студентськими товариствами
відбудуть ся дня 17. лютого 1902 на Софійськім
острові о 8. год. вечером під протекторатом
Сьвітлої міської Ради королівського головного мі-
ста Праги — на дохід бідних руських (rusin-
ských) студентів на праскім університеті. Участь
возьмуть: П-ні Рожена Матурова, Герітесова і
Льоля Беранова; пп. Ніґрин, Гоффмайстер і Бу-
ріян та „Akad. pěvecký sbor“. По програмі бу-
дуть відспівані руські пісні і відтанцьовані ру-
ські народні танці. Музика п. Коткова. Ціни
місць: Льожа 10 К., фотель 5 К., першорядне
крісло 3 К., другорядне 1-20 К., місце стояче
60 сот.

— **Кружок українських дівчат у Львові** уря-
джує в суботу дня 15. с. м. *вечеринку з танця-
ми* в комнатах „Рускої Бесіди“ (Ринок ч. 10.).
Початок о 8½ год. вечером. Вступ 1 К. — *Ко-
мітет*.

— **„Вечерок сецесіоністів“** — як назвав его
самий комітет русько-української академічної
молодіжки — відбув ся вчєра в великій салі
„Народного Дому“ у Львові з давню величаво-
стю а з „модерним“ запалом. Молодіж, відпо-
чавши два дні по балю „Основи“ з тим біль-
шим огнем виводила присюди, голубці та инь-
ші сего рода „фігури“. Хоч як на злість були
вчєра і в иньших містах східної Галичини ве-
черинки з танцями, то львівські вечеринки ви-
пали сьвітло під кожним зглядом. До 1. кадрили
— який юре кадуко прийнято за основу удачі
або неудачі балів — стануло рівно 112 пар.

Аранжери танців пп. Осип Шухевич (на
балю „Основи“ аранжував п. Волод. Шухевич,
технік) і Лярий Чапельський з відзначенєм ви-
язали ся з своєї задачі, виводячи при мазурах,
кадрилях і ин. нові, ріжнородні фігури власного
помислу. З кручених танців годить ся зазначи-
ти сукцєс сецесіоністичної польки „Екстра-Фя-
лек“, відіграної, як і прочі танці, повною орхе-
стром 80. п. п. під управою капельмайстера п.
Фрідриха.

Приокраса салі остала та сама, що на ба-
лю „Основи“, але на се мало хто звертав ува-
гу, бо нічим в штучна краса мертвої стіни в
порівнянню з тільки поетичної краси усміхнени-
ми з задоволення личками нащих Українок — з
котрих кожда сьміло може звати ся королевою
балю.

далеко на Сході, в Сирії, хіба потіпає себе ча-
стим читанєм его листів. Нараз:

На душі якась тривога
Й похливе почуття:
Щось немов давно знайоме
Виринає з забути.

Серце жалібно тріпоче
Наче пташка в полоні...
Ох, невжеж таки кохання
Прокладаєть ся в мені!

Се кохання прийшло так нагле, майже без
причини, що автор сам застрашив ся его:

Розум зважив: се кохання — марне,
Нерозумне, дивне тай мерзене, —
Дак чогож мене не хоче кинути
Чуття шалене?

Ще учора був я наче люди,
Ще учора мав переконання. —
Дак чогож сьогодні мною крутить
Сліпе кохання?

Автор сам не розуміє фізіологічної під-
стави своїх почувань, не має сьвідомости своєї
породи, бо свій нахил до муштин осуджує сам
на кождім кроці. А туг дає сему вираз з мо-
гутною силою, яка розкриває нам велич его ду-
шевної борби і весь біль его страдань:

Ні, ніколи од мене не вчуєш,
Що тебе я люблю;
Ціле небо булоб захиталося
На ту сповідь мою.

В народних строях явило ся споре число
дівчат, може навіть більше як на понеділковім
вечерку. Карнети — як що року на балах „А-
кад. Громади“ — були елегантні і будуть ми-
лою памяткую з „вечерка сецесіоністів“.

На салі крім безчисленого гурту молодіжки
бачили ми поважне число старших Русинів з
родинами, львівських і з провінції.

Каса дописала не гірше як забава, що
тривала до самого рана.

— **Краса шкільна рада:** ухвалила на засіданню
дня 10. лютого: затвердити вибір Стан. Добро-
вольського, управителя з Сенковець на предстали-
теля учительського звання до окружної шк. ради
в Горлицях, а Едв. Малецького, учителя з Хорже-
льової на представителя до окр. шк. ради в
Мельці; затвердити іменованє Стан. Ясінського
на делегата повітової ради до окр. шк. ради в
Коломиї; назначити Йосифа Мушинського, учи-
теля виділ. школи в Снятині на другого пред-
ставителя учительського звання до окр. шк. ради
в Снятині;

затвердила Августу Ясінського, дійсного
учителя гімназії в Н. Санчі, в учительськім зва-
ві і надала єму титул професора; Мих. Гонета,
дійсного учителя реальної школи, в учит. званню
і надала титул професора.

іменувала кс. Як. Валькоша катехитом в
гімназії в Вадовицях, Ореста Авдикевича і Іва-
на Козловського заступниками учителів в І гімн.
в Перемишлі, Йос. Руффера заст. учителя в IV
гімназії у Львові, а Ів. Суханка заст. учителя
в ряшівській гімназії.

— **25-літній ювілей управи Церквою Сьв. От-
цем Львом XIII** припадає на день 20. с. м. В ці-
лі достойного відрадинованя сего ювілею ста-
ніславський єпископський ординарий — як до-
носить „Галичанін“, орган станіславської Кон-
систорії — зарядив: 1) В навечеріє ювілею 19.
с. м. належить звонити у всі звони. 2) Дня 20.
с. м. відправить ся торжественна Служба Божа
благодарствєнна. По євангелію належить виго-
лосити відповідну проповідь, а по заамвонній
молитві при виставленю сьв. Тайн відспівати
„Тебе Бога хвалим“ та уділити благословєня сьв.
Тайнами, а по відпусті відспівати тричі „мно-
голітєствіє“ ювілятові. Се Богослужєнє належить
оголосити вірним попередньої неділі і візвати їх
до численної участі. Також належить на то бо-
гослужєнє візвати власти і учителів. В богослу-
жєнню може взяти участь шкільна молодіж. Де
однак є більше шкіл, особливо де находять ся
середні школи, там повинно відбутися в инь-
ший день окреме богослужєнє для шкільної мо-
лодіжки, а в неділю перед або по ювілейнім бо-
гослужєнню відповідна ексорта. В тій цілі на-
значать відповідний день оо. катехити, порозу-
мівши ся межи собою і з дирекціями шкіл, як
і з настоятелем парохіяльної церкви. Ордина-
рий відніс ся в тім згляді до шкільної власти,
щоби увільнила молодіж в той торжественний
день на час богослужєня. Бєли б в котрій не-
будь парохії вірні не могли так численно зібра-
ти ся на богослужєнє дня 20. лютого, яко в день
робучий, як сего домагає ся торжество, в такім

Затемнилось би яснеє сонце
Поспадалиб' зірки;
Срібний місяць з такогоб' нечестя
Розколовсь на шматки.

Ні, ніколи від мене не вчуєш,
Що Тебе я люблю:
Вся природа була би вжахнулася
На ту сповідь мою.

Застогналиб' могутній кедри,
Розчахнулася земля,
І морську безодню збурлилоб'
Нечестивє чуття.

В сій душевній боротьбі наступає перелом.
Поет бачить, що він не всилі опанувати свого
серця, „бо се не яблуко, що можна тискати в
кулак“ і з того набирає пересьвідченя, що хо-
тяй люди і їх мораль осудять его почуття, то
всєж таки він не грішить против законів при-
роди:

Я знаю: нечестивє те кохання
Яке на мене отепер находє:
Злочин воно в очах людей,
Злочин воно в природі...

Та ні! воно в природі не злочин!
Йогож мені вона сама натхнула
До нечестивого...
Сама мене повила...

І він рішає ся освітити...

(Конець буде).

случаю парох може відправити се богослуження в слідуєчу неділю, с. в. 23. лютого і то без ріжниць, чи міська, чи сільська его парохія. Однак і в такім случаю належить відправити дня 20. лютого літургію на інтенцію ювілята. 3) Як в часі торжественного богослуження так і в дві слідуєчі неділі належить збирати жертви на «Петрів гріш» і переслати їх опісля Консисторії. 4) Добре було би, щоби в парохіях, де можна, устроювали ся в сім році торжественні вечери в честь ювілята, з відповідними промовами, деклямаціями і викладами. Але і в найскромнішій селі може відбутися хочайби відповідний виклад. 5) Не менше було би пожадане, щоби в сім ювілейнім році закладали ся добродійні заведення або по крайній мірі вливали жертви на існуючі вже і т. п.

— **Вина і кара.** «Wiek XX» доносить, що з приказу російського міністерства просвіти прогнано з гімназії в Сіддях 27 учеників: з VIII класу 4, з VII кл. 12, з VI кл. 4, з V кл. 5, а з III кл. 2 учеників.

— **Англіїці в полудневій Африці.** Статистика англійських страт в полуднево-африканській війні виказує доси 19,081 убитих людей; 64,334 осіб відслано до вітчини яко нездібних до дальшої військової служби.

— **Церков з одного дерева** збудували баптисти в місті Санта Кляра в Каліфорнії. В 1853 р. відбуло ся перше богослуження баптистів під вели-

ким дубом. Та сама громада хотівши побудувати церков, вибрала на то місце, де стояло се величезне дерево, кидаюче тін майже на пів морга. Дерево стояло у висоті 4 сажнів і ужило за матеріял будівельний. Великий пеня по часті видобали і зробили з него вежу церковну, до котрої добудовано ще великий дах. По вибудованню цілої церкви лишило ся ще 200 сажнів матеріялу будівельного.

— **Дрібні вісти.** Др Йосиф Пузина, проф. математики на львівській університеті, тяжко занедужав. — При доповн. виборах до буковинського сойму з округу Кімполонг вибрано вчера румунського священника Юрія Бальмута.

— **На книжочку вкладкову Товариства взаїмн. кредиту «Дністер» ч. 1800** на фонд запомоговий для академічної молодіжки вилинули дня 13. лютого с. р. дальші датки в сумі 164 К 96 с.; по день 13. лютого включно вилинуло 52,981 К 95 с.

Телеграми.

Відень, 14. лютого. Засідане державної ради розпочало ся зараз по 11. год. рано. По відчитанню внесень та інтерпеляцій приступлено до першої точки дневного порядку: до дискусії над

відповідню президента міністрів на інтерпеляцію Люеґера. Перший промовляв антисеміт пос. Штайнер, другий ліберал пос. Фоглер. Засідане триває дальше.

Будапешт, 14. лютого. На вчерашнім засіданню сойму пос. Комяти вніс інтерпеляцію в справі подорожжя архикн. Франца Фердинанда до Петербурга, жалуючись на упертість Угорщини, що в дружині наслідника престолола не найшов ся ні один Мадяр. Квезтию пояснив президент міністрів Сель в довшій промові.

Лондон, 14. лютого. В палаті лордів і громад зложено заяву від правительства, що союз з Япанією має на цілі лише удержане status quo на далекім Сході, та що перед оголошенем умови повідомлено про неї американське і німецьке правительство.

Брукселя, 14. лютого. Тисячі робітників облягають королівський замок, парламент і міністерияльні будинки, домагаючи ся загального голосовання. Ситуація дуже критична, військо творить кордони, одержало острі набой.

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Снішна
Небувала, сензаційна програма!

від 1. до 16. лютого 1901.

При співучасті військової музики 80. п. п.

1) Увертура (Реклямограф). 2) She, чотири елементи, найбільше сензаційне видовище на сцені. 3) The three Hugoset, королі гімнастиків на потрійнім реку. 4) Чотири сестри Mac-Goverus, англійські танці акробатичні. 5) Jean Marconi, в своїм пречуднім акті: В країні музики і світла. 6) The Comedy Four, американські міньстрелі. 7) Janowski Trio, ексцентричний акт акробатичний. 8) Alda Ireos, французка субретка. 9) Abs-Avello, містецькі гімнастики. 10) Американський біоскоп, нова серія живих фотографій.

Що дня о 8. год. вечером велике представлення. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці High-Life представлення. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Лев Лопатинський.

* * Конкурс на мужа

комедія в 5 актах з міського побуту.

Ціна 90 сот.

Через п'ять не довгих актів гумор діяльогу і комізм ситуацій не дають упасти веселому настрою вишукані, яка надає ся так для вистави аматорських кружків інтелігенції, як і для легкої актеру. Набути можна в Старопитійській книгарні у Львові.

Складайте свої ощадности в Дністрі!

Дністер

Товариство взаїмного кредиту, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10 дім «Просвіти»

Дністер

принймає вкладки щадничі і опроцентує їх по 4% від ста. Стан вкладок 31. грудня 1901 900.193 К 53 с. на 1.063 книжочках.

Дністер

уділяє своїм членам позичок на векселі і скрипти за інтабуляцією або при відповідній поручі на 5½% і 1% додатку на кошти адміністрації. Сплату позичок розкладає «Дністер» догідно також до 10 літ. Членом може бути тільки член забезпечений в «Дністрі», від огню. Уділ членський вносить 50 К, виносоме 2 К. Уділи вплачені по день 31. грудня 1901: 81.169 К 37 с. Членів було: 2.006. Стан позичок: 869.245 К 4 с.

Дністер

уділяє рікрічно з чистого зиску датки на публичні добродійні рускі цілі — на церкви, бурси, школи і т. д. — До кінця року 1901 уділено 8.840 К.

Інформацій в справах позичок уділяють агенти і Дирекція.

Контора виміни

ц к упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

з купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

В К А Н А Д У

як і до всіх других заморських земель переправляє

НАЙДЕШЕВШЕ
повсюди знайома фірма:

B. KARLSBERG
HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифкарту купить, нехай зріємає мої ціни з цінами агентів корабельних.

9—10

Хто ще не читав

ФРАНЦА МЕШКА:

Драма на селі

ціна 70 сот.

і того самого автора:

НАГУЛА

ціна 30 сот.

оповідання з життя Словінців в перекладі І. Кузіва

нехай як найскорше замовить сі дві книжочки в Наук. Товар. ім. Шевченка, ул. Чарнецького 26, або в Старопитійській Книгарні ул. Руска у Львові.